

T.B.M.M

DDC: YER: 74-81
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 74-69

KÜTÜPHANESİ

بیان
ص ۵۲

د کزده انداخت

ایمکنی داره او چنچی تدریسات شعبه‌مو
ظرفیت طبع و نشر ایدلشدر.

مطبعة بحریہ
۱۹۱۸ - ۱۳۴۸

د کزده آنداخت

ایکنیجی دائڑه او چنچی تدریسات شعبه سی
ظرفدن طبع و نشر ایدلشدر .

مطبعة بحرية

۱۹۱۸ — ۱۳۲۶

برنجی فصل

محرك مرئي

مرئينک هــ واده را قدیمی ایزه « محرك مرئی »
ده نیز .

آـ - محرك مرئیده :

۱ - محرك مرئیدن کجن سـطح عمودی

اور زندہ اولمـق اوزرـه محركـک الـکـبـوـکـسـک

نقطـهـسنـهـ « نقطـهـ عـلـیـاـ » .

۲ - خوب شـیـلهـ نقطـهـ عـلـیـاـ آـرـهـسنـدـهـ کـیـ محـرـکـ

قـسـمـهـ « قـسـمـ صـعـودـ » .

۳ - نقطـهـ عـلـیـاـ اـیـلهـ مرـئـینـکـ نقطـهـ سـقوـطـیـ

آـرـهـسنـدـهـ کـیـ محـرـکـ قـسـمـهـ « قـسـمـ سـقوـطـ »

۴ - محور بـجـفـ اـیـلهـ سـطـحـ اـفـقـ آـرـهـسنـدـهـ کـیـ

زاـوـبـیـهـ « اـرـتـفـاعـ زـاوـبـیـسـیـ » وـیـاخـودـ

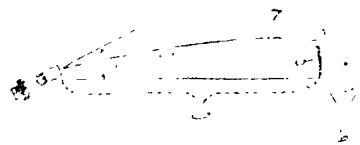
« اـنـخـطاـطـ زـاوـبـیـسـیـ » دـهـ نـیـزـ؛ بوـ، طـوبـ

قـنـکـ موـبـلـوـرـدنـ کـجـنـ خطـ اـفـقـینـکـ

اوـسـنـدـهـ وـیـآـلتـنـدـهـ بـوـلـنـاسـنـهـ تـابـعـدرـ .

اوستنده اولديغنه نظراً و ارتفاع زاويه -
سي » آلتنه اولديغنه نظراً و اخبطاط
زاويه سی »

- ٥ -- مرمينك سقوط ايتدبي نقطه ده ارض
ايله ويا سطح بحر له حاصل ايتدبي
زاويه ده « زاوية سقوط » .
- ٦ -- مرمينك ايلك نقطه سقوطته قدر كچن
نانيلر لک مجموعه ده « مدت طيران » .
- ٧ -- مرمينك ايلك نقطه سقوطيله ف طوب
آرده سنده کي مسافه ده « منزل مرمى » .
- ٨ -- مرمينك ايلك ويا هر هانکي بر نقطه
سقوطيله ايکنه جي بر نقطه سقوطى
آرده سنده کي ايزه « سکمه » .
و هر هانکي ايک نقطه سقوط آرده سنده کي
مسافه ده « سکمه منزل » .
محرك مرمى .

\triangleright	= نقطه علیا
\sqcap	= قسم صعود
\triangleleft	= سکمه
\triangle	= سکمه مسافه‌سی
\triangleleft	= ارتفاع زاویه‌سی
\square	= هدف
\triangleright	= زاویه سقوط
\triangle	= منطقه مهملکه
۹ - هدف ایله مرینگ نقطه سقوطی آرا.	
سنده کی ساحبه - مرینگ هدفت اوست سطحندن چدیکنه نظرآ -	
\triangleright منطقه مهملکه .	
۱۰ - شرابتلارده :	
ب [] - نقطه اخلاق اولان و نقطه .	

سنک \triangleright هدفندن اولان \triangleright ب

مسافه افقیه سنک \triangleright مسافه اخلاق،

\triangleright [] - نقطه اخلاق اولان و نقطه سنک

\triangleright هدفندن اولان \triangleright ، مسافه

شاقولیه سنک \triangleright ارتفاع اخلاق،

۱۱ - هدفده : بروجه آتی اوج نقطه تصور او لنور -

آ . « اصابت نقطه‌سی » یعنی هدفده وورلماسو
قصد اولنان نقطه .

ب . « نشان نقطه‌سی » یعنی آتشی اداره ایدن
ضابط طرفدن امر ویرلش و یاخود مستقل
آتش‌ده نشانجی طرفدن انتخاب ایدلش
نقطه .

ث . « انداخت نقطه‌سی » یعنی آتش آشده
نشان خطنک منطبق اولدینی نقطه .
بو انداخت نقطه‌سی ایله امر و یا انتخاب ایدلش
هولان نشان نقطه‌سی بینده بر فرق اولمده زمانده
نشانجی دوغری انداخت ایمش دیگدر .

ت - محرك صرمنيك شكلنه تأثير ايدن قوتلر

- ۱ - باروت قوئى
- ۲ - جاذبه قوئى
- ۳ - مقاومت هوا
- ۴ - صرمنيك حرکت دورانىه مى

۱ - باروت قوئى

باروت قوئى ، خارطوجك اشتعال و يانماسى يله

ظهور ایدر . و بو وجه ایله باروت غازه تحول ایدر .
و طبیعتیله خار طوجک سعه مندن داها بیوک بر ساحه به
یالق استعدادنده بولنور .

غازک بو توسع ایمک استعداد و چابلاماسنه قارشی
ناملو و مقانیزما پک آز مساعده کار او لدینگدن بو وجه
ایله غازک یالق و توسع ایمک استعداد و میلی ده همان
تکمیل فوتبه مرمی او زینه چوللائیر ، و مرمی بی
ناملو داخلندن بیوک بر سرعتله ایلری به سورر .
مرمینک ف طوبی ترک ایتدیکی آنده کی سرعته
« سرعت ابتدائیه » ده نیزک بوده مرمینک ف طوبی
ترک ایتدکد نصکره « مقاومت هوا » دولاییسیله هر
بر آن داها زیاده آزالیر و نهایت مرمی هدفه واصل
اولور .

مرمینک هدفه واردینی زمان او زرنده بولنان
سرعته مرمینک « سرعت غایه سی » ده نیز .

۲ — جاذبه قوّی

هر بر ماده ، آرضک قوّه جاذبه می دولاییسیله
بولندینی استناد کاهنه معین بر تضییق یا پار ، و بو
استناد کاهی آلتندن چکیلیویر بجه ماده ده آرضه دوشر .

عین تأثیر ، عین حال مرمینک مجفی ترکی آشندن
اعتباراً باشـلارکه او لجه مرمی به استناد کاـهـلـقـ اـیدـن
نامـلوـنـکـ آـلتـ قـسـمـیدـرـ .

بو تأثیر دولاـيـسـیـلـهـ - آـرضـتـ قـوـةـ جـاذـبـسـیـ -
محـركـ مـرمـیـ دـهـ منـخـنـیـ بـرـ خطـ حـانـیـ آـلـیـ .
آـزـ سـرـعـتـ حـاـزـ اـولـانـ مـرمـیـلـکـ محـركـ مـرمـیـلـرـیـ
بـوـبـوـكـ سـرـعـتـ حـاـزـ اـولـانـ مـرمـیـلـکـ محـركـنـدـنـ دـاـهـاـ زـیـادـهـ
منـخـنـیـ درـ .

محـركـ مـرمـیـ ، نـهـ قـدـرـ يـاتـقـنـ اـولـورـسـهـ منـطـقـهـ مـهـلـکـدـهـ
اوـ نـسـبـتـنـدـهـ بـوـبـوـكـدـرـ .ـ تـعـبـیرـ آـخـرـلـهـ اـحـتمـالـ اـصـابـتـ اوـ
نـسـبـتـنـدـهـ بـوـبـوـكـ اـولـورـهـ .ـ بـوـسـبـیـلـهـ اوـزـوـنـ نـامـلوـنـیـ طـوـبـلـرـلـهـ
بـوـکـسـکـ بـرـ سـرـعـتـ اـبـتـائـیـهـ اـسـتـحـصـالـ اـیـدـلـکـهـ سـیـ
اوـ لـنـقـدـهـ دـرـ .

۳ - مقاومت هوا

هـواـ ،ـ مـرمـینـکـ اـیـلـرـیـ بـهـ دـوـغـرـیـ حـرـکـتـهـ بـرـ مقـاـومـتـ
کـوـسـتـرـ .ـ مـرمـیـ ،ـ اـیـلـرـیـ بـهـ دـوـغـرـیـ حـرـکـتـهـ ،ـ چـکـدـیـکـیـ
پـرـلـوـدـهـ کـیـ هـواـ جـزـؤـیـّـاتـیـ بـرـیـ بـرـیـهـ اـیـتـوبـ صـیـقـشـدـیـرـرـ
وـدـفـعـ اـیـدـرـ ،ـ وـاـمـوـقـعـلـرـیـ کـنـدـیـسـیـ آـلـقـ ،ـ قـاـبـلـاـمـقـ اـیـسـتـرـ،ـ
بوـ فـعـلـ اـجـراـ اـیـجـوـنـ طـبـیـعـیـلـهـ اوـزـرـنـدـهـ بـوـلـانـ قـوـنـکـ

۴ - مرمنیک حرکت دورانیه‌سی

مقاومت هوا ، مرینک اجر آن هنگامنده ، او فی
آلت اوست ایمک ایستار و مری نه قدر او زون
اولور سه مقاومت هوانک مری بی آلت اوست ایمک
ایجون سه و چالاما مسی ده او نسبتده بوبونک اولور .
مع مافیه بو حالت مرینک محور طولانیسی اطرافنده
دور ایمهسی صورتیله بالمقابله مانع اولنور .

هر بر ماده ، بالخصوص کندی عور طولا یعنی اطرافنده سریع دونشل ، کندی وضعیت ابتدائیه لری و محافظه ایمک ایستول [طوباحی نظر دقته آیکن] .

مرمى ، ناملو داخلنده آجیلان بیولر واسطه سیله
 کندی محور طولانی‌ی اطرافنده دور اینک اوژره ،
 اوژرنده بولنان باقر سوق جنبری اعانه سیله بر حرکت
 دورانیه آلیر . بو وجه ایله مرمى ، بیولرک دونوشنی
 تعقیبه مجبور اولور و بو دوری ف طوبی ترک ایندکدن
 صوکره‌ده اوژرنده محافظه ایدر . و بو دورک تیجه‌سی
 اولاراق مرمى ، استقامت اصلیه سندن یانلاماسنه
 اولهرق انحراف ایدر . بیولرک صاغه اولماسننه نظرآ
 بو انحراف‌ده صاغه ، صوله اولماسننه نظرآ صوله‌در .
 بونکله برابر قیصه مساغه‌لرده بو انحراف ، همان
 همان حس اولنماز درجه‌ده و مع مافیه مسافه بیودکجه
 بو انحراف‌ده او نسبتده بوبور .

۵ - تیجه

بو وجه ایله حرک مرمى ، مرمنیک نقلتی و هوادن
 کوردیکی مقاومت دولاپیس سیله آشانی و حرکت
 دورانیه سیله‌ده یانه دوغزی چکیلور . بناءً علیه محور
 بحف هدفه توجیه اولنسنده ، محرك مرمنیک هدف
 بولماسی قابل اولنماز .

مقصد ایسه هدف و ورمق اوله ینگدن سالف الذکر
 سبیل دولا یسیله محور بحثه او وجه ایاه بر ارتفاع
 و یانلامه سنه بای ویرمک ایحباب ایدر که محرک مری ذکر
 اولنان عوامل تحت تأثیرنده بولوندینی حالده هدفه واصل
 اوله بیلسن .

ث — ارتفاع و دیریسه ویرمک

۱ — ارتفاع ویرمک

ا کر طوبیزک ، نشانکاه ترتیبی اولمه بیدی .
 هر برآنداخته طوی هدف او زرنده بولنان و مرمنیک
 آشاغی به دوشمه سنه متاظر او نسبتند بوكسل اولان
 بر نقطه او زرنده طوق ایحباب ایدر دی .

فرض ایدم که طوبیک محور بحق بر هدفك و سنه
 توجیه ابدلش اولسون . بوله اوله بینی تقدیرده بو طوپدن .
 آنلان مری مقصد و او لان هدفی بولماز جونکه
 کندیسنه طیرانی هنکامنده دائمآ آشاغی دو شر .
 ا کر مرمنیک اصابت ایمه می آرزو ایدیلیورس .
 مرمنیک دوشمه سنه متاظر پای اولق او زره هدفك
 او زرنده بر نقطه انتخاب ایمک ایحباب ایدر .

طیبی بونقطه‌ده هر بر مختلف مسافه به نظر آ باشنه
باشنه او لاجفدن مسافه دکیشدگه بونقطه‌نکده تخمیناً
انتخاب ایدله‌سی ضرورتی حاصل اولور .

بونک انتخاب ایسه هان غیر ممکن اولد یعنیدن بوسیله
بو وظیفه‌بی کوره‌من نشانکاهه‌لر قوللاینید . و هر بر مسافه
ایچون حساب ایدله‌وک تعین ایده‌لن مقدار معین استحصال
ایچون نشانکاه چیوغنی حرکت استدیر مکله نشانکاه
بو کسـلتـلـمـش اولور . و بونکله ، آربه جق او زرندن
و با خود تلسقوپی نشانکاه‌دن هدفه باقق صورتیله ناملویه
ایجاب ایدن ارتفاع ویرلش اولور .
بویله‌جه مسافه دکیشدگه نشانکاهی ده دکیشدیر مک
ایجاب ایدر .

۲ - دیریسه ویرمک

طوب ، نشانکاه ایله آربه جق او زرنده ب نقطه‌سته
توجه او لنور . و فقط سرمهینک یانه دوغری فاچه‌سنندن

ب نقطه‌سی و وروزیوب و نقطه‌سی و ورولود .

نقطه‌سی طوبدن باقلدیته نظرآ و طوبک صاغه بیولی
اولماسته نظرآ ب نک صاغنه دوشر : شیمدى بوخطابی
رفع اینک ایچون طوب ایله ، ب ، مساوه‌سی قدر ب
نقطه‌ستك صولنه یعنی ه نقطه‌سته نشان آلبیر بوجه
ایله ب نقطه‌سی وورولش اولور .

مع مافیه بوجه ایله ه نقطه‌سی بولق هم امنیتسز
هم‌ده کوچدر . و طبیعی هر مساوه‌یه کوره باشقه باشقه
اولق ایحاب ایتدیکی کبی تھمین اینک‌ده مشکلدر .
بوجه ایله وورولماسی آرزو ایدیان نقطه‌یه نشان
آلاییلمک ایچین نشانکاه تحریک ایدیلیر . بوله‌جه
نشانکاه ایله آربه‌جقدن کچن خط محدود هدفدن
کچدیکی حالده طوب و یاتعیر دیکرله محور مجعدن کچن
خط محدود ، انحراف مقداری قدر هدفك صاغ و یا
صولنه دوشر .

بویان انحرافی ، طوبه مخصوص انداخت جدولارنده
بولنور .

~~~~~

ایکنچی فصل

از اهی مشکل شبره و محرك مرینک شکافی دکیش -
بره نائیرات ابله بر نائیر انى کیدرمله او زره پایه زده
نمایم .

۱ - هوا ٿلتی

هوا ، درجه حرارت و رطوبتله کنافت و یا ٿلتی
دکیشدیریر .

اکر هوا ، انداخت جدولنک حساب ایدیلیکی
آندکی هوا ٿلتک عین او لازسه مقاومت هوادخی
دکیشمیش اولور ، بوجه ابله نسانگاه چبوغه قونان
مسافه ابله مرینک حقیقة کیتیدیکی مسافه آردسته
بر فرق بولنوره بوفرق ده مسافه نسبته بوبوک اولوره .
وبوبوک مسافه لردہ برقاچ هکتو متريه قدر بالغ اولوره .

مع مافیه (هدف بولق) ایجون پایپلان انداخت
(سپوئن) ایله ده بخطارفع ایدلشن اولوره . هر حالده
مسافه ابتدائیه نک اتخابی زماننده ده کنافت هوامک
داخل حساب ایدلسنه دقت ایدلیر .

۲ - روزکار

متعدد تجارب اثبات ایشدر که هوانک مری او زربته
 او لان تأثیری، اروزکار، جهت انداخته قارشی و یا ونکله
 بر استقامته اولدینی زمان پک آزدر و مسافه او زاق
 اولدینی زمان آنچه فرق او نه بیاید بر قیمتده در ،
 مع مافیه بو تأثیر ، (هدف بولق) ایجون پایلان
 انداخت (سپوتن) ایله رفع ایدیلیر . فقط مسافة
 استداینه انتخاب انسانده بو خصوصی ده داخل حساب
 ایدلسنه دقت اولنور . مرمنیک خفیلکی نسبتده
 روزکارک تأثیری زیاده لشیر .

اکبر روزکار مری به یانلامه سنہ کایورس نقطه
 اصابتی ده خاطری صایلیر درجه ده روزکار آلتنه آثار.
 واک زیاده بو تأثیر روزکار جهت انداخته شمود کایدیکی
 زمان واقع اولور .

مری نه قدر خفیف اولورسه و روزکار نه قدر
 شدقلى اولورسه بویانه قاجیش ده او نسبتده بویوک اولور .
 و مسافه بویوک اولدیقه بو تأثیرده بویوکله شیر چونکه
 مدت طیران مسافه ایله بویویه جگنندن مری روزکارک
 تأثیرینه چوق زمان معروض قالمش اولور .

انداختك باشـ لانـ نـ جـ نـ دـ بـ اـ خـ رـ اـ فـ مـ قـ اـ بـ اـ لـ اـ يـ جـ بـ
 ايـ دـ نـ تـ صـ حـ بـ يـ حـ ،ـ آـ نـ يـ دـ هـ كـ يـ جـ دـ وـ لـ دـ آـ لـ نـ هـ رـ قـ قـ وـ لـ لـ آـ نـ يـ لـ يـ كـ
 بـ وـ بـ عـ دـ (ـ هـ دـ فـ بـ وـ لـ قـ)ـ اـ يـ جـ بـونـ يـ اـ بـ لـ اـ نـ اـ دـ اـ خـ (ـ سـ بـ وـ بـ يـ نـ)ـ
 اـ يـ لـ هـ تـ صـ حـ بـ يـ حـ اوـ لـ نـورـ .ـ بـ وـ تـ صـ حـ بـ يـ حـ دـ اـ نـ اـ رـ دـ وـ زـ كـ اـ رـ اوـ سـ تـ هـ
 تـ صـ يـ قـ اوـ لـ نـورـ .

انـ دـ اـ خـ ؛ـ حـ رـ كـ نـ دـ بـ وـ لـ نـ اـ نـ بـ رـ سـ فـ يـ نـ دـ نـ اـ جـ رـ اـ
 ايـ دـ لـ دـ يـ كـ يـ وـ قـ دـ اـ خـ حـ سـ اـ بـ اـ دـ لـ مـ سـ يـ لـ اـ زـ مـ كـ لـ اـ نـ دـ وـ زـ كـ اـ رـ ،ـ
 كـ مـ يـ دـ هـ حـ سـ ايـ دـ يـ لـ اـ نـ دـ و~ ز~ ك~ ا~ ر~ او~ م~ ال~ ي~ د~ و~ ح~ ق~ ب~ ق~ د~ و~ ز~ ك~ ا~ ر~
 نـظـرـ دـقـتـهـ آـ لـ قـ اـ يـ جـ بـ اـ يـ هـ زـ .ـ چـوـنـكـ سـيرـ حـالـنـدـهـ بـوـلـانـ
 بـرـ كـمـيـ دـهـ سـرـمـيـ ،ـ فـ طـوبـيـ نـرـكـ ايـ دـرـ اـ يـ هـ زـ بـوـ رـوـزـ كـارـكـ
 تـحـتـ تـأـثـيـرـنـدـهـ بـوـلـنـورـ .

حـ سـ ايـ دـ يـ لـ اـ نـ دـ رـو~ ز~ ك~ ا~ ر~ تـأ~ ثـي~ رـي~ ؛ـ اـ كـ اي~ د~ ي~ س~ ي~ ب~ا~ ب~ ج~ ا~ د~
 جـيـقـانـ دـوـ مـانـدـنـ و~ ي~اخ~ود~د~ه~ او~ چ~ق~د~ه~ او~ ل~ان~ سـنـجـاـقـلـرـك~
 جـهـتـنـدـنـ حـكـمـ اي~ د~ ي~ ل~ ي~ .

آـ نـ ي~ د~ه~ ک~ي~ د~ه~ ج~د~ول~ ،~ ه~ر~ب~ر~ ر~و~ز~ ك~ار~ ق~و~ت~ه~ ق~ار~ش~ي~ ا~ي~ ج~ب~
 ايـ دـ نـ ^{لـ}ـ درـ جـهـلـكـ انـ خـرـافـ تـصـحـبـيـ حـ و~ ب~ر~ر~ .ـ [ـ حـدـول~
 رـو~ز~ ك~ار~ك~ جـهـت~ ا~ن~دا~خ~ت~ه~ ع~م~ود~ و~ي~ ع~م~ود~ه~ بـك~ يـقـين~
 او~ ل~د~ي~غ~ن~ه~ ك~و~ر~ه~ ت~ر~ي~ب~ ا~ب~د~ل~ش~د~ر~ .ـ]

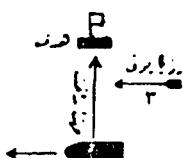
۴۱۶

مسافه‌های			روزکار جهت انداخته
۶۰ ودها	۶۰ : ۳۰ هکتو متره	۳۰ هکتو متره	عمود و یا عموده یقین اولدیله نظرآ
زیاده هکتو متره	هکتو متره	هکتو متره	
$\frac{2}{11}$	$\frac{1}{11}$	۰	بویوک طوبلر ایچون
$\frac{1}{11}$	$\frac{2}{11}$	$\frac{1}{11}$	وسط طوبلر ایچون
—	$\frac{1}{11}$	$\frac{2}{11}$	حیف طوبلر ایچون

انداخت، تعلیم خارطوجی ایله اجرا اولنورسه
تصحیح دها بویوک تطبیق اولنور.

اکر جهت انداخت ایله روزکار آرم‌سنده کی زاویه یعنی روزکار جهت انداخته (50°) و (30°) ده کلیورسه جدولدن آلنان قیمتکده $\frac{2}{11}$ ویا $\frac{1}{11}$ - سنی آمالالیدر. اکر روزکار تمامیله مرمنک قیچندن تغیر دیگرله جهت انداخته موازی ایسه ویاخود مرمنک تمامیله باشندن کلیورسه هیچ بر انحراف تصحیحی تطبیق ایدلز.

مثال ۱

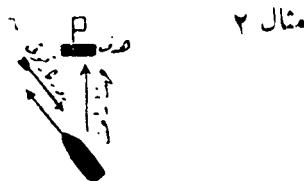

۴ ۱۷ ۴

طوبک چاب = ۵ سانتیمتره لک سریع آتشی
مسافه = ۲۰ هکتومتره
روزکار قوئی = ۳ (حس ایدبلن)

روزکار ایچون اولان ۱ = ۶ صاع
انحراف تصحیحی ۱

[قولایاق اولق اوزره کسیرک مخرجي سوبله نمز]
[$\frac{۱}{۶}$ هر بر روزکار قوئی ایچون]

طوبک چابی = ۱۵ سانتیمتره لک سریع آتشی
مسافه = ۳۰ هکتومتره
روزکار قوئی = ۶ (حس ایدبلن)

روزکار ایچون اولان انحراف ۱ = ۶ صول
اصحیحی

[$\frac{۱}{۶}$ هر بر روزکار قوئی ایچون = ۱۲ صول فقط
روزکار جهت انداخته نقریباً ۴۵ کلیدیکنند یاریسی
آلبرسه ۶ صول ایدر]

هر برجاب ایچون و مسافه ایچون روزگارک قوئی
نه اولورسه اولسون روزگار ایچون هیچ بر انحراف
تصحیحی ایچاب ایهز؛ چونکه روزگار، جهت انداخت
ایله بر استقامتده بولوند شفه هیچ بریانلامه انحرافه سدب
او لازم.

— سرعت — ۳

۱. کندی سفینه مزک مرعناتی تائیری

مرمی، ناملوده کینک سیری استقامتده بر حرکتی
حائزدر. و بحرکتی مرمی ف طوبی ترک ابتدکدن صکره
بنه او زرنده طوتار، اکر بونک ایچون بر تصفیح
پاییلمیه حق اولورسه مرمی، کینک جهت سیری استقامتده
اولق او زرده صاغه ویا صوله دوشتر، بناءً علیه کندی
سرعنیز ایچون سانجاق ملوپلندن انداخت ایدیلدیکنه
کوره داناصاغه وایسکله طوبلندن انداخت ایدیلدیکنه
نظرآ دهدانما صوله بر انحراف تصحیحی تطیق ایمک
ایچاب ایدر.

هان ۵۰۰ مترو سرعت استداییه سی او لان مر میلر ده ،
انداخت ، او مورغه به عمودی یا عموده یقین اجرا اید .
پلورسه کمینک سیر استداییک هر بر میل ایچون $\frac{1}{۶}$ درجه لک
بر انحراف تصحیحی تطیق اینه لیدر .
سرعت استداییه لری تقریبی ۸۰۰ مترو او لان
مر میلر ده ایسه سرعتک هر بر میل ایچون تصحیح هان
 $\frac{۱}{۶}$ درجه لک نصف مقدارسته تزل ایدر .
مر میلر ک سرعت استداییه سی ، انداخت جدو لار نده
بولنور .

ا کر انداخت تمامیله باشه و یا تمامیله قیچه ایسه
بانلامه سنه اوله رق هیچ بر تصحیحک تطیق ایجاب
ایقز . یعنی : مر می ، کمینک سرعتی دولایسیله باه
دوغری آتمادینی کبی کندی منزلی یا بوبور و یا
کوچولور .

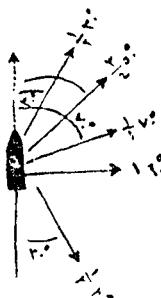
بونلردن باشه هر هانکی برجه تده یعنی جهت سیره
ناماً عمودی او لان بر استقامه تدن غیری برجه ته انداخت
او لپورسه کندی سرعتمزر دولایسیله بانلامه سنه او لان
تصحیح ده کوچولور وجہت انداخت ایله جهت سیر
آرسنده کی زاویه ده کوچولد که انحراف تصحیحی ده
او رسنده فضلله جه کوچولور .

براساس اولق اوزده آنیده کی جدول ویریله بیلر :

جهت سیر ایله جهت انداخت آرهستنده کی زاویه	عمودویاعوده ینه اولدینی زمانکی قیمتک
۳ به قدر	$\frac{1}{2} - \frac{3}{4}$
» ۵۰	$\frac{3}{4} - \frac{1}{2}$
۷۰	نمای

بوراده : (۰) در جادن (۳۰) درجه به قدر اولان
زواياک تصحیح تبدلی ، بوندن ایکی مثلی قدر بیوک
بولنان (۳۰) در جادن (۹۰) درجه به قدر اولان
زواياک تصحیح تبدلی قدر اولدینی کوره بایر .

مثال ۱

(۸۰۰) متولق سرعت ابتدائیه بی حائز اولان
مرمبله کوره :

٤ ٢١

مثال ۱

یانلامه اخرا ف موجود او لمد یغدن هیچ بر تصحیح
ایجاد ایز .

مثال ۲

ایسله طرفدن انداخت او لبور سه دا نما = صول
کامیله بورده اس مقامته انداخت او لندینی جهله

هر میل ایچون = $\frac{1}{2}$

ایجاد ایدن تصحیح = ۵ صول

---

۴ ۲۲

مثال ۳

سانجاقده دائماً = صاع

جهت سیردن ۳۰° انداخت اولندیغنه نظر آ هر بر

$$\text{میل ایجون} = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$\therefore$ تصحیح = $\frac{1}{\sqrt{2}}$ صاع در .

مثال ۴

بان اخراجی او لمدینی جهته هیچ بر تصحیح ایجاب
آهیز .

س. ہر فلک سر عالم کے باہمی

طوبی او ووجه ابله بر نقطه به توجیه اینست که ایجاد
ابد رکه مردمی سقوط ایتدیکی آنده هدف اونقطه ده
بولنسون، بناءً علیه انحراف دامناهدفک حرکت ایتدیکی
جهته آلماندر.

طور پیدو بو ط هجومی کبی سریع السیر چکیشلرده
انحرافک متادیا دکیشمه‌هی ایحباب ایدرکه بوده
انداختدن انداخته $\frac{۱}{۲}$ ، $\frac{۳}{۴}$ قدردر ۰

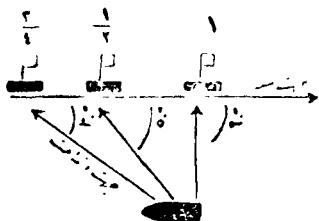
اکر دشمن جهت انداخته عمود و یا عموده یقین سیر
ایدروسه دشمنک هر بر میل سرعت سبزی ایچون (۵۰۰)
مترو لق سرعت ابتدائیه حاضر اولان مر میلرده $\frac{1}{n}$
اوله رف اخیراف تصمیحی تسطیق ائمک احباب ایدر.

دشمنک هر برابر سرعت سیری ایچون $\frac{1}{2}$ بقدر دو شمر.

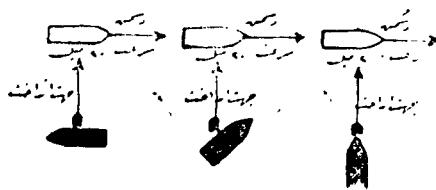
اکر دشمن جهت انداخته دو غری کلیور و یا
جهت انداخت استقامته آچیلورس اخراج تصحیحی
ایجاد آنرا .

اکر دشمن جهت انداخت ایله ۳۰ و یا ۵۰ درجه
سیر ایدیورسه یانلامه سنه او لان تصویب انجون ،

دشمنک جهت سیرینه عمودی یا عموده بین او لدینه نظر
حساب ایدیان تصحیحک $\frac{1}{2}$ ویا $\frac{2}{3}$ دی آلمق ایجاب ایدر .
انداخت جدو لارینک هایتلرند سرعتدن متولد بان
تصحیحاتی احتوا ایدن بر جدول بولنور .

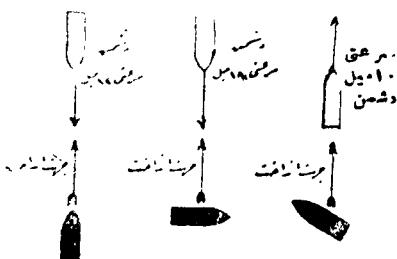

مثالر : [سرعت ابتدائیه لری نفریها (۸۰۰) مترو
اولان مر میله کوره] . کندی کمیز دانه ایت فرض
ایده شدر .

دانه ۱۰ صاغ ، تطیق ایدیکزه چونکه دشمنک
جهت سیری کندی جهت انداختمه تمامیه عمودیه عمودیه
عموده بیند . یعنی هر میل ایچون $\frac{1}{2}$ در .

۴۲۵

هیچ بر تصحیح ایجاب ایز . جونک
دشمنک جهت سیری کندی جهت
انداختنله بر استقامه دده در .

دشمن جهت انداختن ۳۰ سیر ایستادیکی جهنه
هر بر میل ایجون $\frac{1}{4}$
 $\therefore$ انحراف تصحیحی = ۴ صول در .

دشمن جهت انداختمزه ۳۰ سیر ایتدیکی جهنه له
هر میل ایجون $\frac{1}{2}$
 $\therefore$ احراف تصحیحی $= \frac{1}{2}$ صاغ در .

۷. وضعیت حریم انداخت اوزرینه اولان ناشری

وضعیت حربیه یعنی مسافه ، جهت سیر و سرعت
جهتیله هر ایکی دشمنک بر برینه قارشی اولان وضعیتی ،
باناریه قومانداستک و یا مستقل آتش اجرا ایدلديکی
تقدیرده نشانهجنگ توسل ایده حکی تداپر ایچون بر
مقاماسدر .

وضعیت حریم‌دنباله مسافت‌نگ نه صورتله تبدل
ایستدیکی ، مقداری نهدن عبارت بولندیفی آکلاشیلدانی
کبی انحراف حساباتی اینجون‌زم اولان معلومات ده
وضعیت مذکوره‌دن آله‌سیلر .

دشمن ایله پر وو هه یرو وو هه قارشی حرب اول دینی
زمانده ، کندی کیم زک و یا دشمنک تعریضی آنسانده ،
یک جیجی حربک ابتداء و متهادی حربکه مقاومت سیر لرد
مسافه غایت چوق کوچلور .

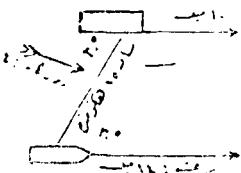
احوال آنجه به نامیله متناظر احوالده یعنی دشمن
ایله قیچه قارشی حرب اولدینی زمانده ، کندی
کمیزک و یا دشمنک باشی چویردیکی زمانده ، چیچی
حربک نهایانده ، و مهادی حربده متباعد سیرلرده مسافة
غايت چوق بیور .

ترجمت و یا تعقیب حربلرندہ سرعت تقریباً عین
اولدینی زمانده ، مهادی حربده سرعت و استقامت
تقریباً عین اولدینی زمانده ، چیچی حربده چیلن آنده
وداره حربنده مسافه غایت آز و یا هیچ تبدل ایمز .
کندی کمیز ایله دشمن کمیسنک سرعتندن متولد
اخرافک حسابی ایچون آنیده برقاچ مثال ویرلمشد :
۱ - اکر ایکی سفینه عین استقامتده موا
زی و یاخود مائل اولهرق سیر ایدرسه - که
بو شکله کی حربه « مهادی حرب » وضعیت دهندر -
مسافه پك آغر برصورته تبدل ایتدیکی کی اخraf
تصحیحی ده آغر اولهرق دکیشیر . اکر کبیر مهادی عین
سرعتی محافظه ایدرسه اخraf تصحیحی طبیعتیله هیچ
وقوع بولماز .

بو خصوصده حساباتی داها زیاده قولابلاشدیره مق

ایچون کوچوک سرعتی بوبوک سرعتدن چیقارمالی
و بوبله جه قلاجق اولان بوبوک سرعت ایچون بوقارده
شوبله نلديکي وجه ايله انحراف حساب ايمه ليدر .
منادي حربه داڻر مثالار :

طوب : ١٥ سانتيمتره لک سريمع آتشلي ٤٥ جابنده .
حرب آئيني . (سرعت ابتدائيه تقریباً ٨٠٠ مترو) .

۱ - کندی سرعتمز و دشمن سرعتی :

$$\text{کندی سرعتمز} = 14 \text{ ميل}$$

$$\text{دشمن سرعتی} = 10 \text{ ميل}$$

$$\underline{\text{کندی سرعتمز} = 4 \text{ ميل فضلہ}}$$

جهت انداخت عمود [انحراف تصحیحی ایسکله دن
ويا عموده یقین و سرعت ابتدائيه (٨٠٠) متنه
اولدينی ایچون = صول [اولدينه نظراً هر بر ميل

$$\frac{1}{2} \frac{1}{16}$$

∴ ۴ میل ایچون = ۲ صول

حالبوکه جهت انداخت ۳۰ اولدیغنه نظرآ هان

نصف = ۱ صول

س - روزکار ایچون

روز کاردن متولد انحراف تصحیحینک اشارتی .

روز کارک کلیدیک استقامته دوغری اولدیغنه جهنه

بوراده : صول

وسط جایده کی طویله ایچون ۲۰ هکتو متراه قدر

هر روز کار قوتی ایچون ۱۶ (روزکار جهت انداخته

هان عمود اولدیغنه نظرآ) بناءً علیه ۲ روزکار قوتی

ایچون ۴ صول

او حالده مجموع تصحیحی = ۵ صول اوله رف تطبیق

ایتمدیدر .

- ۱ کر دشمن ایله کندی سفنه من تمامیله بری

برینه قارشی سیر ایدر لرسه یعنی « پرووا حری »

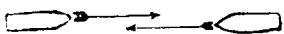
یا پار لار سه یالسکز مسافه تبدل ایدر . جهت تبدل ایمزر .

بو کبی سیر لردہ بر انحراف تصحیحی تطبیق ایتمک ایجاد

ایمزر .

۳ - اکر دشمن ایله کندی سفینه من بری برینج
بچمک اوزره مقابل رو طهرلرده سیر ایدر لرسه یعنی
بر « گیجی حربی » یا پار لارس بـو حـالـهـ اـولـ اـمرـهـ

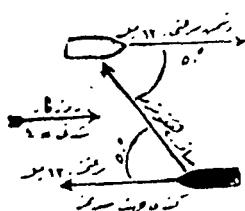
دشمن پـكـ زـيـادـهـ باـشـهـ دـوـغـرـیـ بـولـنـورـ وـ مـسـافـهـ سـرـیـعـاـ
تـبـدـلـ اـیدـرـ . سـفـانـ بـوـیـلـهـ جـهـ یـکـدـیـکـرـیـنـهـ بـوـرـدـاـلـامـهـ
وـضـعـیـتـنـهـ یـاقـلاـشـدـقـهـ مـسـافـهـهـ اوـ نـسـبـتـهـ آـغـرـ فـرقـ
ایـدـرـهـ نـهـایـتـ سـفـانـ یـکـدـیـکـرـیـنـهـ تـنـامـیـهـ بـوـرـدـاـ استـقـامـتـهـ
اوـلـونـجـهـ مـسـافـهـهـ فـرقـ اـیـنـزـ «ـ مـسـافـهـ ثـابـتـ »ـ قـالـیـرـ .
تـکـرارـ سـفـانـ بـرـیـ بـرـنـدـنـ اوـزـ اـقـلاـشـیـرـ ؛ بـعـدـ مـسـافـهـ
اوـلاـ آـغـرـ بـعـدـ سـرـیـعـ اوـلـقـ اوـزـرـهـ تـزـاـیدـ اـیدـرـ .
بـونـهـدـهـ انـخـرـافـ تـصـحـیـحـیـ قـوـلـایـ اوـلـدـیـنـیـ اـیـجـونـ
دـشـمـنـ جـهـیـ عـمـودـوـیـعـمـودـهـ یـقـینـ اوـلـدـیـنـهـ کـوـرـهـ حـسـابـ
اوـلـنـورـ وـاـولـ اـمـرـهـ کـنـدـیـ سـرـعـمـزـلـهـ دـشـمـنـ سـرـعـیـ جـعـ
اوـلـنـورـ ؛ بـعـدـهـ هـرـ بـرـ مـیـلـ اـیـجـونـ $\frac{1}{16}$ [بـوـیـوـکـ بـرـ سـرـعـتـ
اـبـدـائـیـیـ حـاـذـرـ اوـلـانـ طـوـبـلـ اـیـجـونـ $\frac{1}{2}$] اوـلـهـ دـقـ
انـخـرـافـ تـصـحـیـحـیـ اـیـجـابـ اـیدـرـ . وـ بـوـکـاـ دـشـمـنـکـ سـیرـ اـیـسـدـیـکـ
جهـتـکـ اـشـاوـیـ وـیـرـیـلـیـرـ .

دشمن بورده استقامته او لدیغنه نظراً حساب
اولنان انحراف تصحیحی اعانه سبله ، دشمن دیگر
جهتله او لدیغنه نظراً ایجاد ایدن انحراف تصحیحی
بوله بیلیر که جهت انداخت ۳۰ او لدیغنه نظراً بوردا
استقامته کی قیمتک نصف ، ۵۰ او لدیغنه نظراً $\frac{3}{4}$ دی
آلپیر .

هدف آرتوب قیچه در غری کایرسه انحراف
او کاکوره تطییق اولنور .

کیجی حرب ایجون مثاللر : کندی سرعتمنز ، دشمن
سرععی ؛ روزکار .

طوب ۱۵ سانتیمتره لاث سریع آتشلی ۴ چاپنده .
حرب آنیی . (۸۰۰ مترو سرعت ابتدائیه) .

سانحاق طوبه ایجون انحراف تصحیحی = صاغ
، کندی سرعتمنز و دشمن سرععی ایجون :

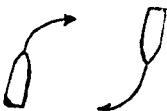
هر ایکی سرعتک مجموعی = ۲۴ میل
۸۰۰ مترو سرعت ابتدائیه او لدینه نظرآ هر بر میل
ایچون (بورده استقامتندہ او لدینه نظرآ) $\frac{1}{2} \frac{24}{16}$
میل ایچون $\frac{12}{16}$
جهت انداخت ۵۰ ، بناءً عالیه $\frac{12}{16}$ مک $\frac{3}{4}$ دی
صاغ ۹

— روزکار ایچون
اصحیحک اشارتی روزکاره قارشی او لدیندن =
صول
وسط چابلی طوبیله ۲۰ هکتو متريه قدر هر ز
روزکار قوتی ایچون $\frac{1}{16}$ یعنی ۴ صول
حالبوکه روزکار ۵۴ ده کاریکنند او حالده نصف =
۲ صول

بنه نطیجی او له جن اخراج نصحیحی = ۷ صاغ
ایدر .

۴ — سفان بربنی چکد کدن صکره یکدیگر لری
او زویسہ قیروب بر داڑه او زوندہ . بربنی اطرافندہ
صید ابدولرسه بر داڑه حربی ، باشلامش او لورکه

بیو حالده کچیحی حریدن بر دائزه حری حصوله کاير .

مسـ_افه ، بولـهـجهـ بـكـ آـزـ تـبـلـ اـيدـرـ .ـ كـنـدـيـ
سـرـعـتـمـزـ وـدـشـمـنـكـ سـرـعـتـيـ اـبـجـونـ اـيـحـابـ اـيـدـنـ اـخـرـافـ
اـصـحـيـحـيـ ،ـ كـچـحـيـ حـرـبـنـدـهـ اوـلـدـيـفـيـ كـيـ تعـيـنـ اـيـدـيلـيرـ .ـ

۴ — بایه ابمله ، باش فیج اور منه و دور ابمله .
بایله ایدر کن ، باش قیسج اور دور کن و دور ایدر کن
کمپلکت حرکات :

۱ - بحرکات ناملویه و بولله جه مردمی به تأثیر ایندیک جهنهله مردمی، ناملوی ترک ایدنجه آلدینی تأثیرک آلتنهه بولنور.

۲ — اندخته قرار و بریلیدیکی آندن ، مرمینک
نم طوبی ترک ابتدیکی آنه قدر چکن زمان ظرفنده محور
مجف و بویله جه نقطه اصابت معین بر مقدارده دکیدشمش
اولور .

ذکر اولنان مدتہ «تأخر انداخت مدنی» دہ نیز،

بو ، نشانجیننک انداخته قرار ویردیکی آندن بالفمل انداخت
اجرا ایلدیکی آنه قدر کچن زمان ایله ایکننک ایلری
آتیلو ب فونیه یه وورماسی ، فونیه نک اشتعالی و مر مینک
فدن چیقنجه یه قدر ناملو داخلنده صرف ایستدیکی زمادن
عبارتدر .

بو سبب دولایی سیله مر مینک هدف استقامتندن
انحراف ایمسی واقع اولور .

کمی یا په ایدرکن همان بورده استقامته دوغری
توجهه ایدیان طوبلرده مر می آلدینی ارتفاعه نظرآ
با او زاق و یاقیصه و باشه و یاقیچه دوغری توجهه ایدیلن
طوبلرده ایسه مر می ، طوبلرک یاندینی جهته دوغری قاجاره .
کمی باش و قیچ و وردینی حالده ، یا په ایدرکن
واقع اولان حالک عکسی واقع اولور ؛ یعنی : باشه
و قیچه دوغری توجهه ایدیان طوبلر آلدقلری ارتفاعه
نظرآ یا او زاق یا قیصه و بورده یه عمود اوله رق توجهه
ایدیلن طوبلرده ایسه مر مینک طوبلرک یاندینی جهته
قاجاسنه سبب اولور .

دور ایدرکن ایسه مر می ، دور جهته یعنی : صوله
و یا صاغه جلنمش اولور .

بناءً عليه بو مثلاً حرّكات دولاييسيله ظهور ايدن خطالار، آنجق نشانجىنىك طوبىه، كىنىك حرّكته مقابل بىر حرّكت ويرەرك اپى توجىه ايچەسىلە منع اولنەسىلىر . طوبىلر ؛ بولندقلرى مىستوى ؟ شاقولىدىن غىرى مستوپىلر داخانىدە كى حرّكتىرى تعمير دىكىرلە يانلامە حرّكتىرى دولاييسيلە نشأت ايدن و يوقارىدە ذكر اولنان خطالاردىن قورتارىلىرى آنجق موبىلر محورى سطح افقى به موازى اولدىنى زمان انداخت ايدىلىرى ساپەسندە ممکن اولهسىلىر .

يالپە انسانسىنە طوبى هدفه توجىه ايدەرك آتش ايتمىك - بويوك بىر ممارسىيە احتياج كوسىزمكە برابر - بالخاسە - شدتلى يالپەلرده - مشكلەر .

بو خصوصىدە بروجە آتى قاعده لرک حكمى جاپىدر : —

(آ) . كى يالپە ايتدىكى و يا آز يالپە ايتدىكى زمانلىرىدە :

١ . هر آن ايجون انداخت ايدەسىلە جىك وجھە نشانجى هدفي متىعادىا نشان خطنىدە بولندپىر .

۲. انداخت ایتکدن سوکره، مری ناملودن
جیقنجه يه قدر، هدف نشان خطنه بولنديرر .
(س) . (آ) ده کي کي حرکت ایتك ممکن
اولديني، يعني کي جوق يالبه يابديني زمانلرده :
۱. هدف، نشانگاه تلسقوپيك ساحه روئي
داخلنده بولنديريلير .
۲. انداختدن آز اول ادارملی آتشده « حاضر
اول، قومانداسنده نشان آلنير و ممکن اولديني درجهده،
اک موافق اولان، افق و بوکا يقين وضعیتلرده يالبه ايله
برابر نشان آلنرق هدف، افق نشان خطنه براز
اوژرنده بولنديريلر .
۳. يالبه ايله طوب ارتفاعلانديني زمان هدف،
هدفك صو خطنه نشان آلمق صورتيله تعقيب او لنور
و مرمينك ناملودن جيچمه سنه قدرده هدف بو حالده
طوتولور .

اوچنجى فصل

مرمىانڭ نقطه سقوطى ترصد ايدىكىد نصو كەرك
ارتفاع و كركسە دىرىئە جەتىلە ايجاب ايدن تصحىحات
يابىالىدر .

بوسىلە شەنخىلەك دوھىي و دقتلى اوھرق ترصدده
بولۇرى حاڙى اهمىت بولۇور . انتشار طولانى نك أىيچە
ترصدى ، يالكىز سرىمانڭ انتشار عرضانىسىنك ئىي
اولدىنى زمانە وابستەدر . بوسېيدىن اول امەرە انتشار
عرضانىيەك تصحىحى ايجاب ايدر .

سەرىمانڭ عرضانى اوھرق نە قدر مترە قاجىشىق
تقىرى اىججون آز چوق ھدفك عرضنىڭ يىلنمەسە احتياج
کورولۇر .

سەرىمانڭ نقطه سقوطلىرىنىڭ ھدفدىن اولان عرضانى
قاجىشلىرى دامىا ھدفك و سەطىندىن اعتبار اوھرۇر .
اًكىر سەرى ھدفك يان طرفە دوشىرسە بونى آتىدەكى
قواعده توفيقاً تصحىحىچ اىتالىدر :
 $\frac{1}{1000}$ مترو دەن نقطه اصابى ١ مترو دەكىشدىرىزىر .
٢٠٠٠ د د د د د

۳۰۰۰۰ متروده نقطه اصابی ۳ مترو دکیدیدیر به

الخ

مثال : ۱

۲۰ هکتو متروده مری ۳۰ مترو یانلامه سنه دو.

شده . ایجاب ایدن تصحیحی بولنی ایجون بروجہ آنی
دو شونورز : —

$\frac{1}{۱۶}$ ، ۲۰ هکتو متروده نقطه اصابی آلچق ۲ مترو
دکیدیدیر به بن ایسه ۳۰ مترو دکیدیدیر مک ایسته .
بورم .۰ او حالده ۱۵ دفعه داها فضلہ یعنی $\frac{۱۵}{۱۶}$ یانلامه .
سنه بر تصحیح ویرمه لمیم .

بو وجہ ایله مری ایستہ نیلن نقطه استقامته
کنیزیلد کدن صوکره تعییر دیگر لہ دوشوریلد کدن صوکره
شمدی انتشار طولانی تر صد ایدیلیر . مع ما فیه طوبیلر ک
موضی آلچق بولندیئی موقعیت دن بر مرینیک نہ قدر
او زون ویا قیصہ دوشدیکنی تقدیر و تخمین اینمک ممکن
دکلدر . یالسکز امنیتلہ ، مری « او زون » یاخود
« قیصہ » ویا خود « اصابت » ویا خود ده « شبھلی »
ده نہ بیلیر : —

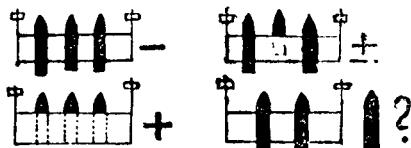
۱ — اکر نقطه سقوطده حاصل او لان صو ویا

- دومان سـتـونـی هـدـفـک آـرـقـهـسـنـه کـوـرـیـلـوـرـسـه بـوـرـه
» اوـزـوـن « مـرـمـیـدـر : (+)
- ۲ — اـکـرـنـقـطـهـ سـقـوـطـهـ حـاـصـلـ اـولـانـ صـوـ وـبـاـ
دومان سـتـونـی هـدـفـک اوـکـنـدـه کـوـرـیـلـوـرـسـه بـوـرـه
» قـیـصـه « مـرـمـیـدـر : (-)
- ۳ — رـمـیـنـکـ تـأـتـیـرـیـ هـدـفـ اوـزـرـنـدـهـ مـشـرـبـودـهـ
اـلوـرـسـهـ بـوـکـاـ « اـصـابـتـ » دـهـنـیـرـ : (ص)
- معـ مـافـیـهـ هـدـفـدـهـ بـزـهـ قـارـشـیـ آـنـشـ اـبـدـیـوـرـسـهـ
اوـزـوـنـ سـقـوـطـلـرـکـ بـعـضـاـ اـصـابـتـ کـبـیـ بـرـیـاـ کـاـشـلـغـهـ
سـبـبـ اوـلـدـیـنـیـ وـاقـعـدـرـ .
- ۴ — اـکـرـنـقـطـهـ هـدـفـکـ يـاـنـلـامـهـسـنـهـ اوـلـهـرـقـ
حـارـجـنـهـ دـوـشـرـسـهـ وـيـاخـوـدـ مـرـمـیـهـ بـیـچـ کـوـرـوـنـزـ اـیـسـهـ
بـوـکـاـ « شـبـهـلـیـ » دـهـنـیـرـ : (?)
- مجـتـمـعـ (سـالـوـوـ) آـنـشـکـ تـرـصـدـیـ عـینـیدـرـ . بـوـآـنـشـدـهـ
دـنـخـ مـرـمـیـاتـ ، اوـزـوـنـ (+) قـیـصـهـ (-) وـ شـبـهـلـیـ
(?) اوـلـهـرـقـ کـوـرـیـلـوـرـ . فـقـطـ بـونـدـنـ مـاعـدـاـ اـیـ مجـتـمـعـ
(اوـرـتـوـلـیـ) آـنـشـ (+) وـارـدـرـ . بـوـنـلـرـهـ مـرـمـیـاتـ، اـتـشـارـنـدـنـ
دوـلـایـ ، قـسـمـاـ هـدـفـکـ اوـکـنـهـ وـقـسـمـاـ هـدـفـکـ آـرـقـهـسـنـهـ
دوـشـرـ .
- مـرـمـیـاتـکـ اـکـ چـوـغـیـ اوـزـوـنـ دـوـشـرـسـهـ « چـوـغـیـ

اوزون ، اک چوغری قىصە دوشىرسە « چوغرى قىصە »
تىبىر اولنور .

صرميات يانلامەسـنە هدفك خارجـنە دوشىرسـه
مجتمع (سالـوو) آتشـشېھـلى (؟) اولـور . مـلا : اـيـكـى
صرـمى (—) اـيـكـى صـرىـمى صـاغـه . فـقـط عـين زـمانـدـه بـو
شـېـھـلى مجـتـمـع آـشـ، يـا قـىـصـه وـيا اـيـ اوـلـهـسـىـلـىـرـ، جـوـنـكـه
طـېـشـارـىـ يـه دـوـشـنـ صـرـمـىـلـرـ بـلـكـه اـوزـونـدـرـ . معـ ماـفـىـهـ
بـوـيـلـه مجـتـمـع آـشـلـرـه شـېـھـلى دـىـنـىـرـ . باـخـاصـه هـدـفـ بـولـقـ
ايـجـونـ اـنـداـختـ (سـپـوـتـىـنـ) اـيـسـه مـطـلـقـاـ شـېـھـلى (؟) دـرـ .

ايـ مجـتـمـع (اوـرـتـولـىـ) آـشـدـه چـوـقـ دـفـهـ اـوزـونـ
صرـمـىـلـرـ ، اوـكـنـدـه بـولـنـانـ ، قـىـصـهـ صـرـمـىـلـرـ طـرفـىـدـنـ
قبـاتـىـلـوبـ كـورـوـنـزـلـرـ .

ياـكـلـيـشـ بـرـ تـرـصـدـدـنـ قـطـعـيـاـ اـجـتـنـابـ اـيدـلـاـيدـرـ .
باـخـاصـهـ ئـامـمـىـهـ اـمـنـ اوـلـماـيـانـ بـرـ تـرـصـدـىـ تـصـحـبـىـجـىـدـنـ

چکنمه لیدر . چونکه بو وجہ ایله انسانک یا کلایش
 دها یا کلایش او له رق دوام ایتمسنه سبب اولور .
 روزکار اوستنه هدفه نظرآ یا به دوشن مرمیلر ،
 هدفك سیر استقامتی ایله روزکار استقامتی موازی او لدینی
 زمانلارده ، بعضاً ترصد ایچون قوللانیله بیلیرلر . چونکه
 دومان و صوستوی روزکار طرفدن او زون مرمی
 او لورسه هدف آرقه سندھ و قیصه او لورسه هدف او کندن
 کچیرنلیر . روزکار آلتندھ هدفك یانلرینه دوشن مرمیلر ،
 ترصد ایچون قوللانیاز . عین وجهله هدفك سیر
 استقامتندھ دوشن مرمیلر دخی ترصد ایچون این دکادر .
 چونکه او حالله هدف ، سقوطک او کنده و یا آرقه سندھ
 سیر ایدر .

در دنجی فصل

مسافه تخمینی

اکر مر میامک نقطه سقوط‌برینک ترصیتی ممکن
دکسه مسافه تخمینته کوره انداخت او لنور . بالخاصه
خفیف باتاریه ایله طور پیدولره قارشی انداخت او لنور کن
اپ بر مسافه تخمینی حقیقته حائز اهمیتدر . چونکه
یا کلش مسافه تخمین ایتمکله (هدف بولق) [سپویین]
بلک زیاده تأخر ایتش او لنور .

دو غری او له رق مسافه تخمینی ، یقین مسافه لرک
خارج‌جنده زور در . بو خصوصده هر بر واسطه معاونه ،
تخمینی قولایلاشدیرمقد ایچون قولالانما لیدر . بو نلرک
ایچنده قوللانشی او لانی « باش پارمقد » اصولیدر .
با سه یار منه اصوله .

صاغ قول ایجه او زاده‌نمایی ، والی یوم رو قیا بمالی .
ویو قاری قالدیر بیلان باش پارمغک صول کنارندن ماده‌نک
صول کنارینه صاغ کوز ایله نشان آنما لی . بعده عین
موقعده دوران باش پارمغه صول کوز ایله باقیلیرسه
بارمغک ظاهرآ صاغه قاجد بینی کورولور .

شمدی باش پار مغلک صول کناری هدف او زرنده
صاغه طوغزی قاجدینی مقداری کینک طولی و یا ماده نک
عرضی ایله مقایسه ایدرلک بو کا مترو اوله رق بر قیمت
ویرد کدن صوکره تیجه ی ۱۰ ایله ضرب ایتمه لی .
حاصل ضرب ، مترو اوله رق ماده نک او زاغه ویر .
ماده راصده تمامیله عرضی و یا برو و واسه کوسته .
میوبده بر آز مائلی بولونسه بیله بوقاعده او زرده تخمین
مسافه بر قاج مارسه دن صوکره تفریجی اوله رق بایله بیلیر .
هر حالده بو اصولده ، دشمن سفینه سنک طولی
و یاماده نک عرضی دوغری اولاراق تخمین ایمه به احتیاج
کوسته مکله برابر ۲۵ هکتو متراهه قدر این بر صورتده
قولانیله بیلیر .
مسافه تخمینده بالخاشه آئیده کی خصوصاته نظر
دقت جاب اولنور : —
۱ — مسافه تخمینی ایچون بوبوک و منادی مارسه
ایچاب ایدر .

۲ — نشانجی ، مسافین کندی حرب و قعندن
تّخمين ايمهبي تعليم ايده ليدر كوجلک نشان ماز غالارندن
يابيلان تّخمين مسافه ايده كو كرتهدن يابيلان تّخمين
آرده سنه فرق وارددر .

مسافه ، يوکسک موافقدن (چنالق و کورى اوستى) قىصه ، و آلچق موافقدن (تارهت ، فازمئلر) اوزون اولەرق تىخىن اولىنور .

٣ — مسافه ؛ بىك يارلاق اولان كونشىدە ، تىمىز ھوادە، كونش آرقەدە اولدىنى زماندە ، ھدفك آرقەسى آيدىنلىق اولدىنى زمانلاردە اكتېرىتە قىصە و بوبوك درجه حرارتلار (اوچوشان ھوا) ، بولانىق ، سىسىلى ھوالىرددە ، شېر و شفقتىدە مادە كونشە قارشى اولدىنى زماندە ، ھدفك آرقەسى قوبۇ اولىدىنى زمانلاردە اكتېرىتە اوزون ئۆچۈلۈر .

٤ — كېچەلىن اىسە انسان اوزون تۈلەمە مىالىر . ھدفك بىر پروژو كىتىرلە تۈرى قوبۇ بىر آرقە اوكتىندە يارلاق دوروشى مسافەنى اولەرقە قىصە اولەرق تىخىن اىتتىرىمە يە سبب اولىور .

٥ — اكىر ايىكى كى بىرى بىرى اوزدىسى دوغىسى سىر ايدىرسە تىرىپ بىك كۈچۈك اولەرق و مسافەدە بىك اوزون اولەرق تىخىن ايدىلەر .

عكىسى نظر دقته آلىرسەق يعنى ايىكى كى بىرى بىرى بىرندىن آچىلېر جەسـنـە سىر ايدىرسە مسافە بىك قىصە اولەرق تىخىن ايدىلەر .

بشنجه‌ی فصل

مختلف مرتبات اسماهی و بوندرک تأثیر آنی

سفان طوبچی‌لقدنده آنیده کی مختلف مرتبات قول‌لاندیلر
جلیک مرمی (سولیددانه) ، زره دلیجی عالی
فورانی خبره ، عالی فورانی خبره و عادی خبره‌لر .
۱ — وسط و بوبوک طوبدلرک عادی و عالی فورانی
خبره‌لری هر بر مسافه‌ده سفاهه قارشی استعمال او لنور .
بوندرک آرد سنده کی فرق اساساً پارالایم تأثیرنده در .
عادی خبره‌لر ، اهل‌آقدمه پک آز بوبوک پارچه‌لر
آریلیلر .

عالی فورانی خبره‌لر ایسه قوتی غاز تصفیق تأثیری
آلتدنده جوق مقدارده کوچوک کوچوک پارچه‌لر .
آریلیلر .

بوبوک و وسط باتاریه طوبی‌لرینک عالی فورانی
خبره‌لرینک « قوه تفوذیه‌سی » حفیف زره‌لره قارشی
وسطی و بوبوک مسافه‌لرده کافیدر . پارالایم تأثیرینک
یانی صره یانغین یا به و زهر لمه تأثیرلری ده موجوددر .
حفیف باتاریه طوبی‌لری ایسه بالکن عالی فورانی

خبره انداخت ايدرلر . و بونلرک اسنس وظيفه‌سي
طوري‌پيدو مدافعيه‌سي ايجوندر .

۲ — زره دليجي فورانلى خبره‌يه بویوك و وسط
باتاريه ايجوندر .

دوکمه دمير خبره‌لره نظرآ زره دليجي عالي فورانلى
خبره‌لرک قوه نفوذيه‌سي همان ايکي مثل اولملله برابر
بارالامه تأثيرلري ده يوکسکدر . جونشكه بونلرک بارالامه
حق ، زياده تأثيرلیدر . زره دليجي عالي فورانلى خبره‌لر
چابهه متناظر برقوته زرهى دهله و دلدارند نصوکره
انلاق ايدرلر .

عادى خبيه‌لر ايشه اصابت آشنه عين احوال
تحتinde بارجه‌لاندirlر . بونلرک باروئي هبيج بر تأثير يامادن
يانوب ياطلاور .

۳ — چليلك سرمى (سوليددانه) ، بالکنز بویوك
طوبىلر ايجون در . کنديلر يينك زره دليجي عالي فورانلى
خبره‌لردن فضلله « قوه نفوذيه‌سي » واردر . بونشكه
برابر هبيج بر بارالامه حق يوقدر .

قالين زرهلري مثلاصو كسيمنده‌كى زرهى ، زره
قوله‌لرى و تاره‌تلرى دملک ايجون استعمال او لود .

ـ آلتنجي فصل

آنرا فتح مخصوصاً نزهه علومی فواید

١ - نشانجی دائماً اعتدال ، متناسب و عن مكار لغاف
محافظه آیمه لیدر .

۲ — طوبک اداره سی دانما اصولی داره سند او مالیدر . اصولندن غیری بر اداره ، طوبک قولانلماز بر حاله کتیر ، خربدن خارجه قور .

۳ - طوبک منتظم صورتده اصولنه توفیق‌آ
اداره‌سی هیچ بر زمانده آزو ایدیلن سرعته مانع
دکدر. سرعت، سلاحک اینی بر صورتده قول‌اللاماسی
و او ندن حقیله استفاده ایدمه‌سی ایجون بالحاصه الزمده.

۴ — سرعتله آتش ایده جکم دیه هیچ بر وقتده
نمایمه نشان آلمنی و ویریلن نشان نقطه سنی حقبیله تعقیب
ایتکی مهممه من لک ایته ملیدر . سریع آتش ایدلش
و فقط کوزل نشان آنهرق آنلامش بر مردمی هر وقت
ایجون فیتمسزدر . و کذ لک سریع آتش دولایسیله
فضله جیخانه قولانلامیدر .

۵ — الایله صدایله طوبیله ویریله جک قومانده لر
نشانجی طرفندن دائم متنظم و عیان اوله رق ویریله لیدر.

۶- هر کو زنگی نشان و دریسه تعلیمی و اصول آنداخت

- حقنده معلومات ، نشانجی ایچون اساس بر مستله در .
- ۷ — نشانجی تعلم انسانسته و قوع بوله جق هر
هانکی بر سقطانی بر طرف ایتھی ایچون مستقلان و نمکن
اولدینی قدر سرعتله آنخاذ تدبیره تشبث ایتملی . بوبک
ایچون بر ایشی عملی بر صورته بتیرمک خصوصنده
صاحب مارسه اولمالی . عین زمانده کندیسندن صوکره کی
آمرینه ، و قوع بولان حرب خساراتی را بود ایتملیدر .
- ۸ — نشانجی ، امر اولنان انداخت مساعده سی
داخلنده امر اولنان مسافه و انحراف ابله انداخت
ایده بیلمه لیدر .
- ۹ — کچیجی حربه و بالخاصه قبصه مسافه لرده
نشانجی ، کندیسنه ویربلن بر بورده تصحیحنه نظراً
طوبک یان انحرافی کندی کندیسنه تخمین ایدرک ایجاب
ایدن انحراف تصحیحنه یابه بیلمه لیدر .
- ۱۰ — نشانجی نشان نقطه سنه داڑ کندیسنه ویربلن
امر لری تمامیله اجرا ایتملیدر .
- ۱۱ — او امر ویرلدیکی زمانلرده نشانجی کندیسی
مستقلان طوبنک آتشی اداره ایتملیدر .
- متوجهی : یوزباشی تکفور طاغی حسن سایی .
- ۱۲ مایس - ۹۱۷ « دون درنان »
- .....

Gipfpunkt	نقطة عليا
Aufsteigender Ast	قسم صعود
Absteigender Ast	قسم سقوط
Erhöhungswinkel	ارتفاع زاوية می
Senkungswinkel	انحطاط
Einfallwinkel	زاوية سقوط
Schussweite	متزل صرى
Sprung	سکمه
Sprungweite	سکمه مسافة می
Ziel	هدف
Bestrichener Raum	منطقة مهلك
Flugbahn	حربك صرى
Schiessen	اندراخت ایتك
Flugzeit	مدت طيران
Aufschlag	نقطة سقوط
Sprenghöhe	ارتفاع انفلاق
Treffpunkt	نقطة اصابت
Sprengweite	مسافة انفلاق
Abkommenpunkt	اندراخت نقطه می
Visierlinie	نشان خطى
Pulverkraft	باروت قوى
Schwerkraft	جاذبه قوى
Luftwiderstand	مقاومة هوا
Drehung	دور
Rohr	نادلو

Pulver	باروت
Geschoß	صاري
Anfangsgeschwindigkeit	سرعت ابتدائيه
Endgeschwindigkeit	» انتهائيه
Seele	جف
Kreisel	طوباج
Züge	بيول
Entfernung	مسانه
Seelenachse	محور جف
Geschütz	طوب
Höhenrichtung	ارتفاع
Seitenrichtung	دربنه
Korn	آريه حق
Fernrohrvisier	تلسيوبله نشانکاه
Treffen	اصابت ايتك
Luftgewicht	ثقلت هوا
Feuchtigkeit	رطوبت
Dichtigkeit	كثافت
Schusstafel	انداخت جدول
Aufsatz	نشانکاه
Einschiessen	تمييز مسانه انداخت (سپوين)
Wind	روزكار
Schussrichtung	جهت انداخت
Luvard	روزكار اوستى
Fahrt	سرعت

Gegner	دشمن
Fahrtrichtung	جهت سیر
Schiff	کمی
Flag	پر اف، سنjac
Rauch	دمان
Schornstein	باجا
Schwere-kaliber	بیوک چابل طوبولر
Mittl-kaliber	وسط چابل طوبولر
Leichte-kaliber	خفیف چابل طوبولر
Windstärke	روزگار شدق یا خود قوتی
Querab	بورده میه عمود
Tabelle	جدول
Winkel	زاویه
Laufendesgefecht	منادی خرب (عین جهنه سیر خربی)
Buggefecht	برووا خربی (مخالف جهنه سیر خربی)
Passiergefecht	کیچی حرب
Kreisgefecht	دائره حربی
Schlingern	باله اینک
Stampfen	باش قیچی اور مق
Drehen	دور اینک
Abkommen	هدف طوب ایله تعقیب اینک
Beobachtung	ترصد
weit	اووزون
Kurz	قبصہ
Treffer	اسابت
Fraglich	شبہ لی
Deckend	اور تویی
Daumenmethode	باش پارمی اصول

Kante	ڪنار
Schiffslänge	ڪمی طولی
Turm	تارہت
Batterie	ٻاقاریہ
Kasematte	قازمت
Mars	جناقلق
Kommandobrücke	قبو دان گوبری ی
Hitze	حرارت
Dämmerung	غور شفق
Scheinwefer	پروژکٹور
Stahlvollgeschosse	جلیلک مری (سولیددانہ)
Panzersprenggranaten Granaten	زره دلیچی عالی فورانی خبرہ
Sprenggranaten	علی فورانی خبرہ
Durchschlagkraft	قوه نفوذیہ
Stück	بار چہ
Sprengwirkung	بارہ لائے تأثیری
Panzer	زره
Torpedobootabwehr	طورپیدو مدافعتی
Sprengladung	بارہ لامہ حق
Geschützführer	نشانچی
Wasserlinie	سو خطی
Richt übung }	نشان و دیریسہ نہیں
Ziel übung }	
Schiessregeln	اصول انداخت
Gefechtsunbrauchbar	خرطدن خارج